

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди
Кафедра філософії
Інститут вищої освіти НАПН України
Польське Товариство філософської педагогіки
імені Броніслава Ф.Трентовського (ТРФ)**

За підтримки
**МІЖНАРОДНОГО БЛАГОДІЙНОГО ФОНДУ
«ФОНД ОЛЕКСАНДРА ФЕЛЬДМАНА»**

**Під знаком Григорія Сковороди:
зоряний час української культури**

МАТЕРІАЛИ

III міжнародної науково-практичної конференції

«Освіта у констеляціях постсучасності»

(5-6 грудня 2017 року)

Харків
ХНПУ – 2018

ФІЛОСОФІЯ Г.С. СКОВОРОДИ У КОНСТЕЛЯЦІЯХ ПОСТСУЧАСНОСТІ

Н.В. Радіонова, м. Харків

У духовному й інтелектуальному середовищі Слобожанщини, та України в цілому, Г. Сковорода займав поважне місце. Адже, з одного боку він належав до староукраїнської культури, свідченням чого є мова його творів та широко представлений ним аналіз текстів Святого Письма, з іншого – він був представником нової культури. Слід сказати, що на початку ХІХ століття проблеми, які підіймав Г. Сковорода (свободи, інтерсуб'єктивності, комунікативної дії та виховання) набули ренесансу серед професорів та викладачів. Також слід сказати, що завдяки дивному поєднанню європейської освіченості та народного способу буття постать Сковороди викликала жвавий інтерес у різних соціальних колах Слобожанщини ХІХ століття. До вивчення його творчої спадщини зверталися професори та студенти Харківського університету, члени Харківського історико-філологічного товариства. Перші статті Гес-де-Кальве та І.Вернета були надруковані на сторінках „Украинского вестника” у 1817 р. У 1835 році побачили світ статті І. Срезневського та А. Хаждеу.

Розглянемо докладніше питання про сучасність сквородинівських ідей. Дійсно, якщо ми спробуємо окреслити центральний пункт філософського вчення Г. Сковороди, який об'єднує в одне ціле усі його філософські зусилля, то можна сказати, що це, насамперед, свобода. Філософія Сковороди – це його життя, це він сам. Ця життєва філософія не виступає у формі готових понять, категорій, систематичного плану і готової виробленої вже філософської термінології, вона має не зафіксований вигляд, що дозволяє представляти її залежно тільки від точки зору того, хто опановує мистецтво мислення. Показово, що Сковорода постійно намагався адаптувати скарб європейського і національно-українського філософського мислення до стилю думання простої людини. Так, він віднаходить своєрідні форми виховання мислення, допомагає віднайти той шлях у

житті, який буде належать тільки йому. Як приклад, вироблена ним концепція сродної праці, яка співзвучна європейській ідеї призначення і покликання, що розробляється у працях філософів-просвітників – Фіхте, Канта, Руссо, Песталоцці тощо, а також концепція „нерівної рівності”, яка виразно показує, що та чи інша людина є окремою індивідуальністю, тож не можна підходити до всіх з єдиними освітніми та виховними вимогами. Вихідний тезис сквородинівської філософії виховання полягає в тому, що шлях кожної людини є індивідуальним шляхом, тож кожна людина має своє етичне завдання, яке є цілковито індивідуальним. собою. Гасло Г. Сковороди є настановою для діячів сучасної освіти.

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНІХ ТА ВИХОВНИХ ПРАКТИК В УМОВАХ МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМУ

Н.О. Резенкіна, м. Харків

Сучасне вітчизняне суспільство є суспільством постмодерного зразку, яке характерне наявністю високих інформаційних технологій, що надає підстави назвати його суспільством ризиків, Окрім цього, українське суспільство сьогодні безперечно можна визначити як мультикультурне. Згадані характеристики не можуть на впливати на суспільні процеси, які відбуваються на зазначеному просторі, освітньому зокрема.

Освітня сфера є однією із пріоритетних галузей функціонування держави. Серед доказів безперечності цього твердження є той факт, що майже кожен пересічний громадянин чи то безпосередньо, чи то опосередковано є учасником навчально-виховного процесу. Отже модернізаційні трансформації у цій галузі стосуються не тільки фахів-освітян.

Бурхливі реформаційні процеси, які тривають сьогодні в Україні, мають відбуватися в рамках ретельно вибудованої стратегії, яку слід випрацювати із урахування вищезазначених характеристик сучасного суспільства, серед яких